

О. О. Посикалюк,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри цивільного права та процесу
Хмельницького університету управління та права

УДК 347.121.2

СУСПІЛЬНО НЕОБХІДНА ІНФОРМАЦІЯ ЯК МЕЖА ЗДІЙСНЕННЯ ТА ЗАХИСТУ ОСОБИСТИХ НЕМАЙНОВИХ ПРАВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Досліджується вплив категорії “суспільно необхідна інформація” на межі здійснення та захисту особистих немайнових прав фізичних осіб. Проведено аналіз законодавчого закріплення, судового застосування та доктринального розуміння поняття “інформація, що є предметом суспільного інтересу”. Визначено особливості встановлення балансу між приватним інтересом зберегти таємницю особистого життя та суспільним інтересом знати суспільно необхідну інформацію.

Ключові слова: особисті немайнові права фізичних осіб, суспільно необхідна інформація, публічна особа, суспільний інтерес.

Право як інституційний нормативний регулятор виступає, крім іншого, засобом узгодження інтересів, адже має спрямування на зрівноваження приватних та публічних інтересів у суспільстві, знаходження компромісу між ними. Це забезпечується наскрізно усією системою права, тобто як правом приватним, так і публічним, на рівні кожної окремої галузі права. Не винятком у цьому аспекті є і галузь цивільного права. Особливо актуальним питання такого балансу стоїть у контексті визначення змісту, меж здійснення та захисту особистих немайнових прав фізичних осіб, зокрема в контексті законодавчого закріплення поняття “суспільно необхідна інформація”.

Доктринальна база дослідження охоплює фундаментальні наукові здобутки вітчизняних вчених (В. І. Бобрика, Н. О. Давидової, О. В. Кохановської, Д. Д. Луспеника, Р. О. Стефанчука, Н. В. Устименко, Л. В. Федюк, С. І. Чернооченко, С. І. Шимон та ін.), а також розробки, які здійснили іноземні науковці (Л. Брандейс (*Louis D. Brandais*), Д. Декью (*Judith DeCew*), Р. Гевісон (*Ruth Gavison*), У. Проссер (*William L. Prosser*), С. Уоррен (*Samuel D. Warren*), А. Вестін (*Alan F. Westin*), Д. Уїтмен (*James Q. Whitman*) та ін.). Разом з тим необхідно вказати на відсутність комплексного дослідження категорії суспільно необхідної інформації при здійсненні та захисті особистих немайнових прав фізичних осіб.

Завданням дослідження є визначити сутність та значення суспільно необхідної інформації як межі здійснення та захисту особистих немайнових прав фізичних осіб.

Розпочнемо дослідження з аналізу нормативного закріплення поняття “суспільно необхідна інформація” на рівні національного законодавства. Перш за все необхідно вказати, що нещодавно в Україні було проведено значне реформування законодавства про інформацію, одним із завдань якого було забезпечення права кожного на доступ до інформації, що становить суспільний інтерес. З цього приводу було прийнято Закон України “Про доступ до публічної інформації” [1], в новій редакції викладено Закон України “Про інформацію” [2], які набрали чинності

10 травня 2011 р. Термін “суспільно необхідна інформація” міститься в обох названих актах, але його зміст розкривається лише в останньому, відповідно до якого суспільно необхідною вважається інформація, яка є предметом суспільного інтересу, і право громадськості знати цю інформацію переважає потенційну шкоду від її поширення (ч. 1 ст. 29). Разом з тим це поняття не є новим для нашого законодавства. Так, чи не вперше воно з’явилося в Законі України “Про телебачення і радіомовлення” в редакції від 21 грудня 1993 року [3] (п. “з” ч. 1 ст. 37) та зберегло свою прописку в чинній редакції вказаного закону (п. “и” ч. 1 ст. 59). Ця норма стосується обов’язку телерадіоорганізації не розголошувати інформацію про приватне життя громадянина без його згоди, якщо ця інформація не є суспільно необхідною. Також попередня редакція Закону України “Про інформацію” [4], починаючи від внесених змін Законом від 3 квітня 2003 р., містила синонімічний термін — “суспільно значима інформація”: є предметом громадського інтересу і право громадськості знати цю інформацію переважає над правом її власника на її захист (ч. 11 ст. 30). Крім того, для розуміння поняття “суспільно необхідна інформація” слід згадати Закон України “Про захист персональних даних” [5], який хоч і не містить відповідного терміну, проте розкриває елемент його змісту, закріплюючи правило про те, що персональні дані фізичної особи, яка претендує зайняти чи займає виборну посаду (у представницьких органах) або посаду державного службовця першої категорії, не належать до інформації з обмеженим доступом, за винятком інформації, яка визначена такою відповідно до закону (ч. 4 ст. 5).

Неповним був би такий аналіз без звернення до прийнятого Конституційним Судом України рішення від 20 січня 2012 р. у справі за конституційним поданням Жашківської районної ради Черкаської області щодо офіційного тлумачення положень частин першої, другої ст. 32, частин другої, третьої ст. 34 Конституції України [6], у якому Конституційний Суд України дав офіційне тлумачення поняттю “особисте та сімейне життя особи” та вирішив, що збирання, зберігання, використання та поширення такої інформації про особу без її згоди є втручанням у її особисте та сімейне життя. Проте необхідно зазначити, що поняття “суспільно необхідна інформація” та її співвідношення з “інформацією про особисте та сімейне життя” не було предметом конституційного тлумачення.

Поняття “суспільно необхідна інформація” вже стало предметом судової правозастосовної практики, хоча поки що не в численних рішеннях. Переважна частина таких рішень прийнята у справах про захист честі, гідності та ділової репутації [7], рідше — у справах про визнання незаконними дій щодо збору, збереження та використання інформації [8]. Для прикладу, до суспільно необхідної інформації національні суди відносять відомості, які стосуються незаконного і такого, що порушує права людини намагання примусово направити фізичну особу на стаціонарне лікування в психоневрологічний диспансер [9]; перебування на посаді голови районної державної адміністрації [10]; можливих порушень чинного законодавства та прав людини Міністром внутрішніх справ України [11]; законності використання державних коштів [12] тощо. Отже, національне законодавство і практика його застосування містять поняття “суспільно необхідна інформація”. Спробуємо з’ясувати його зміст та значення для здійснення та захисту особистих немайнових прав фізичних осіб.

Ключовим для розуміння поняття “суспільно необхідна інформація” є категорія суспільного інтересу. Ні вітчизняне законодавство, ні судова практика не дає загального визначення поняття “суспільний інтерес”. Натомість Закон України “Про інформацію” закріплює перелік тем інформації, яка вважається предметом суспільного інтересу, а саме інформація, яка свідчить про загрозу державному суверенітету, територіальній цілісності України; забезпечує реалізацію конституційних прав, свобод і обов’язків; свідчить про можливість порушення прав людини, введення громадськості в оману, шкідливі екологічні та інші негативні наслідки діяльності (бездіяльності) фізичних або юридичних осіб (ч. 2 ст. 29). При

такий даний перелік не є вичерпним, судова ж практика покликана його деталізувати при застосуванні до дійсних обставин кожної конкретної справи.

Отже, підхід законодавця щодо закріплення поняття “інформація, що є предметом суспільного інтересу” можна охарактеризувати такими ознаками. По-перше, відсутнє загальне визначення поняття “суспільний інтерес”. Слід визнати це виправданим, оскільки категорія “суспільний інтерес” є настільки багатогранною та всеохоплюючою, що навряд чи може бути охоплена в межах єдиної загальної дефініції. У межах цієї праці будемо розглядати суспільний інтерес в отриманні інформації, хоча це не єдиний суспільний інтерес, який слугує підставою для обмеження особистих немайнових прав фізичних осіб. Крім того, суспільний інтерес є явищем динамічним, тобто інформація, що є предметом суспільного інтересу в певний момент часу, може перестати бути такою у майбутньому, і навпаки. По-друге, передбачено примірний перелік тем інформації, яка є предметом суспільного інтересу. Такий підхід загалом відповідає світовому досвіду, на підтвердження чого можна привести той факт, що в країнах, де нещодавно піднімалося питання реформування законодавства про інформацію, експертні комісії на основі порівняльного аналізу прийшли до висновку, що найбільш важливі питання суспільного інтересу повинні отримати законодавче закріплення [13, с. 152], як фактор, який повинен братися судами до уваги при визначенні того, чи з урахуванням обставин справи мало місце втручання в особисте життя фізичної особи [14, с. 178]. Разом з тим обраний законодавцем підхід не позбавлений певних вад, серед яких слід вказати на абстрактний, оціночний характер категорій інформації, який становить суспільний інтерес, що може створювати різночитання при застосуванні на практиці [15, с. 37], а тому потребує більш детального законодавчого визначення [16, с. 9]. У силу цього перед наукою та правозастосовною практикою на сьогодні стоїть завдання вироблення критеріїв віднесення інформації до предмета суспільного інтересу.

З доктринальної точки зору, суспільний інтерес може розглядатися в трьох можливих значеннях:

- 1) може описувати факти, які є цікавими для суспільства;
- 2) може вказувати на наявність законного суспільного інтересу щодо певної справи;
- 3) може приносити користь загальному благу [13, с. 146].

Перше значення навряд чи може бути застосовано, оскільки приведе до занадто широкого тлумачення поняття “суспільний інтерес”, що, в свою чергу, звузить рамки захисту особистих немайнових прав фізичних осіб. Тому слід визнати, що є суттєва відмінність між інформацією, яка є цікавою для публіки, та інформацією, що охоплюється правом громадськості її знати [17]. Останнє із запропонованих значень суспільного інтересу також є неприпустимим, оскільки ставить поширення інформації в залежність від того, чи приносить вона користь суспільству, що може призвести до не виправданого обмеження свободи слова. Таким чином, під суспільним інтересом слід розуміти загальну турботу громадян про управління державними справами на місцевому, регіональному та національному рівнях. Він не означає просту цікавість, але є широким за змістом терміном, який стосується політичної системи та загального блага [18, с. 172]. Одночасно таке визначення є занадто абстрактним, тому науковці формулюють суспільний інтерес через чітке визначення предметів, що входять у його зміст. Основні такі наукові погляди вже були предметом наукового аналізу [19, с. 9–10] та з більшою чи меншою варіативністю знайшли своє відображення в згадуваній ч. 2 ст. 29 Закону України “Про інформацію”.

На жаль, судова практика поки що не вносить ясності в розглядуване питання. Хоча Пленум Верховного Суду України в Постанові “Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи” звертає увагу судів на те, що при вирішенні зазначеної категорії справ необхідно враховувати положення про те, що інформацію з обмеженим доступом

може бути поширено без згоди її власника, якщо ця інформація є суспільно значимою, тобто якщо вона є предметом громадського інтересу і якщо право громадськості знати цю інформацію переважає над правом її власника на її захист, що відповідає практиці застосування Європейським судом з прав людини ст. 8 Конвенції [20], але поняття “суспільно необхідна інформація” не отримало належного судового тлумачення: судові рішення, в яких застосовувалось зазначене поняття, як правило, обмежувались констатацією того, що спірна інформація є предметом суспільного інтересу, без додаткової аргументації, а загальна кількість таких рішень є недостатньою для їх узагальнення та формування відповідних правових позицій.

Вищенаведене свідчить, що суспільний інтерес своїм змістом може охоплювати відомості про особисте життя фізичної особи, що, в свою чергу, призводить до конфлікту двох інтересів: приватного — опосередкованого правом на приватність; публічного — права суспільства знати інформацію (іншими словами, право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань). Постає питання про їх співвідношення. З цього приводу зарубіжна практика виділяє два можливі підходи: перший — розглядає суспільний інтерес виключно як підставу правомірного втручання в особисте життя, інакше кажучи, як підставу звільнення від відповідальності за втручання в особисте життя; другий — вказує на необхідність при вирішенні справ про поширення відомостей, що стосуються особистого життя, визначає баланс між інтересом збереження таємниці особистого життя та інтересом суспільства знати правду [14, с. 173]. На нашу думку, саме останній підхід повинен бути сприйнятий у нашій правовій системі; більше того, для цього є своє підґрунтя. Так, на нормативному рівні у згадуваній ч. 1 ст. 29 Закону України “Про інформацію” передбачено встановлення балансу між правом громадськості знати інформацію та потенційною шкодою від її поширення. Роз’яснення правозастосовної практики також свідчать про те, що суди при вирішенні справ про захист гідності, честі та ділової репутації повинні забезпечувати баланс між конституційним правом на свободу думки і слова, правом на вільне вираження своїх поглядів та переконань, з одного боку, та правом на повагу до людської гідності, конституційними гарантіями невтручання в особисте і сімейне життя, судовим захистом права на спростування недостовірної інформації про особу, з іншого боку [20], що вже отримало своє відображення в конкретних судових рішеннях. Наприклад, Шевченківський районний суд м. Києва при розгляді справи за позовом ОСОБА_2 до ТОВ “Редакція газети “Факти і коментарі”, ОСОБА_3, ОСОБА_4, ОСОБА_5 про захист честі, гідності та відшкодування моральної шкоди, встановив що право суспільства знати про порушення закону публічною посадовою особою під час виконання своїх посадових обов’язків переважає над правом позивача на конфіденційність [21]. На рівні доктринальних досліджень також вказується на необхідність забезпечення балансу публічних та приватних інтересів при здійсненні особистих немайнових прав фізичних осіб [22, с. 159] та зазначається, що лише суд у кожному конкретному випадку уповноважений визначитись: чи є поширена інформація про приватне чи сімейне життя публічної особи предметом суспільного, громадського інтересу, чи переважає право громадськості знати цю інформацію над правом її власника на її захист [23, с. 103].

Також необхідно враховувати, що суспільний інтерес не тільки слугує виправданням поширенню інформації про особисте життя, але й визначає межі здійснення та захисту деяких інших особистих немайнових прав фізичних осіб, особливо це стосується публічних осіб. Зокрема захист репутації публічних осіб повинен відбуватися із урахуванням того, що межа допустимої критики щодо політичного діяча чи іншої публічної особи є значно ширшою, ніж окремої пересічної особи. Публічні особи неминуче відкриваються для прискіпливого висвітлення їх слів та вчинків і повинні це усвідомлювати [20]. Також це стосується використання імені та зображення публічної особи при висвітленні інформації, що стосується її діяльності. Так, суспільні і державні інтереси вимагають, щоб особи, які не виконують

свої професійні обов'язки, називались "своїм ім'ям" з повідомленням справжніх прізвищ [24, с. 78]. У контексті вітчизняного законодавства хотілось б акцентувати увагу на такому. Закон України "Про доступ до судових рішень" [25] містить норму, яка забороняє у текстах судових рішень, що відкриті для загального доступу через оприлюднення на офіційному веб-порталі судової влади або офіційне опублікування, розголошувати відомості, які дають можливість ідентифікувати фізичну особу, в тому числі імена (ім'я, по батькові, прізвище) фізичних осіб (ст. 7). Застосування цієї норми призводить до того, що в Єдиному державному реєстрі судових рішень зустрічаються документи, що містять формулювання "Київський міський голова — Особа_1", "Президент України — Особа_2" [26] та подібні. Складається дещо парадоксальна ситуація: з одного боку, не досягається мета вказаної норми — усунути можливість ідентифікувати фізичну особу; а з іншого, зовсім не береться до уваги суспільний інтерес в отриманні інформації про судові справи, в яких фігурують публічні особи. Вважаємо, формулювання цього правила є занадто жорстким, а тому воно потребує свого переосмислення.

Найбільш проблемним питанням у розглядуваній темі є встановлення балансу між приватним інтересом зберегти таємницю особистого життя та суспільним інтересом знати суспільно необхідну інформацію. Необхідно враховувати, що ці інтереси знаходять своє втілення в змісті прав людини, закріплених як на міжнародному рівні (ст.ст. 8 та 10 Конвенції про захист прав людини й основоположних свобод), так і на рівні національних конституційних актів (ст.ст. 32 та 34 Конституції України), тому вони є цінностями рівновеликого значення, і жодний з них не має наперед закріпленого пріоритету. На противагу цьому представники англо-американського права надають свободі слова виключну роль, вважаючи її та пов'язані з нею права такими, що не підлягають будь-якому обмеженню [27, с. 7]. Складності цьому питанню додає та обставина, що поняття "особисте життя" і "суспільно необхідна інформація" не мають чітко окреслених меж, а тому баланс між ними може бути визначений лише в кожному конкретному випадку. У цьому контексті постає завдання про напрацювання чітких критеріїв встановлення такого балансу.

Корисним буде звернення до досвіду інших країн. Наприклад, у Федеративній Республіці Німеччина суди при вирішенні такого питання застосовують тест пропорційності втручання в особисте життя, який полягає у врахуванні різних факторів, серед них: мета втручання; альтернативи втручання, доступні для відповідача; статус позивача; серйозність втручання в особисте життя; інші фактори, які стосуються справи [28, с. 392–392]. Схожий підхід був сформульований Верховним судом Нідерландів, який встановив, що у справах про наклеп суди повинні зважувати інтерес особи бути вільною від необґрунтованих обвинувачень та інтерес у заохоченні висвітлення соціально неприйнятних ситуацій. Згідно з логікою суду, який із цих двох інтересів переважатиме, залежить від збалансування різних факторів, серед яких суд визнав такі: характер оприлюдненої критики та серйозність очікуваного впливу на особу, якої така критика стосується; суспільний інтерес у ситуації, яку публікація намагалась висвітлити; наскільки така критика підтверджувалась фактами, що були доступні на час її оприлюднення; стиль критики; доступність інших засобів, що є менш шкідливими для особи, якої стосується критика, для висвітлення інформації; ймовірність того, що оприлюднена інформація могла бути оприлюднена іншим джерелом; становище особи, якої стосується критика, у суспільстві (концепція "публічної особи") [29, с. 541–542]. Серед вітчизняних дослідників, на наш погляд, найбільш обґрунтований підхід займає В. І. Бобрик, який підтримує законодавче закріплення гнучкого методу визначення правомірності втручання в приватне життя фізичної особи, основою якого є низка критеріїв такого втручання: мета втручання; спосіб втручання; суб'єкт втручання; особа людини (потерпілого), в особисте життя якої було вчинене втручання; підстави втручання [30, с. 149–156]. Незважаючи на очевидну варіативність вказаних підходів, усі вони

мають принципову схожість — спрямовані на врахування в кожному конкретному випадку усіх обставин справи, які в тій чи іншій мірі впливають на забезпечення балансу між приватним інтересом зберегти таємницю особистого життя та суспільним інтересом знати суспільно необхідну інформацію.

Отже, суспільно необхідна інформація визначає межі здійснення та захисту особистих немайнових прав фізичних осіб. Тому судам у кожній конкретній справі про захист особистих немайнових прав від поширення інформації слід встановити: по-перше, чи спірна інформація входить у предмет суспільного інтересу; по-друге, баланс між приватним інтересом щодо захисту особистого життя та публічним інтересом знати суспільно необхідну інформацію. Разом з тим поняття та межі суспільного інтересу, а також критерії встановлення зазначеного балансу є складним питанням як з точки зору теоретичного осмислення, так і з позиції практичного застосування. А чому це питання потребує подальшого наукового дослідження з метою забезпечення єдиного праворозуміння та однакового правозастосування.

Список використаних джерел

1. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI [Текст] // ВВР. — 2011. — № 32. — Ст. 314.
2. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII, у ред. Закону України від 13.01.2011 р. № 2938-VI [Текст] // ВВР. — 2011. — № 32. — Ст. 313.
3. Про телебачення та радіомовлення : Закон України від 21.12.1993 р. № 3759-XII, в ред. Закону України від 12.01.2006 р. № 3317-IV [Текст] // ВВР. — 2006. — № 18. — Ст. 155.
4. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII [Текст] // ВВР. — 1992. — № 48. — Ст. 650.
5. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI [Текст] // ВВР. — 2010. — № 34. — Ст. 481.
6. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Жашківської районної ради Черкаської області щодо офіційного тлумачення положень частин першої, другої статті 32, частин другої, третьої статті 34 Конституції України від 20.01.2012 р. № 2-рп/2012 [Текст] // ОВУ. — 2012. — № 9. — Ст. 332.
7. Рішення Дарницького районного суду м. Києва у справі № 2-1166/12 від 02.04.2012 р. [Електронний ресурс] Єдиний державний реєстр судових рішень. — URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/23534333>.
8. Рішення Харківського міського суду Донецької області у справі № 2-69/2012 від 11.01.2012 р. [Електронний ресурс] Єдиний державний реєстр судових рішень. — URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/20836868>.
9. Рішення Калуського міськрайонного суду Івано-Франківської області у справі № 2-1097/11 від 14.09.2011 р. [Електронний ресурс] Єдиний державний реєстр судових рішень. — URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/19795344>.
10. Рішення Шипацького районного суду Полтавської області у справі № 2-35/11 від 03.02.2011 р. [Електронний ресурс] Єдиний державний реєстр судових рішень. — URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/14964524>.
11. Рішення Подільського районного суду м. Києва у справі № 2-5090/11 від 24.04.2012 р. [Електронний ресурс] Єдиний державний реєстр судових рішень. — URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/24530963>.
12. Рішення Колегії суддів судової палати в цивільних справах Апеляційного суду Львівської області у справі № 22-ц-3250/11 від 20.10.2011 р. [Електронний ресурс] Єдиний державний реєстр судових рішень. — URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/19232517>.
13. Civil liability for invasion of privacy : consultation paper / The law reform commission of Hong Kong. Sub-committee on privacy [Electronic Resource] The Law Reform Commission of Hong Kong. — URL : <http://www.hkreform.gov.hk/en/docs/privacy-e.pdf>.
14. Invasion of Privacy: Consultation paper [Text] / New South Wales. Law Reform Commission. — Sydney, 2007. — 238 p.
15. Науково-практичний коментар до Закону України “Про доступ до публічної інформації” [Текст] / Центр суспільних медіа за підтримки Міжнародного фонду “Відродження” та Програми сприяння Парламенту. — К. : [Б. в.], 2012. — 335 с.

16. *Старченко, А. Ю.* Доступ до державних інформаційних ресурсів: порівняльний аналіз [Текст] / А. Ю. Старченко // Key instruments of human co-existence organization: economics and law: materials digest of the XIIth International Scientific and Practical Conference (Odessa, London, October 27 — November 1, 2011). — Odessa : InPress, 2011. — 100 p.
17. *British Steel Corporation v. Granada Television Ltd [1981] AC 1096, 1168 [Electronic Resource] Entreprise United Settlement Ltйе.* — URL : <http://uniset.ca/terr/css/britishsteel.html>.
18. *West's encyclopaedia of American law: 13 volumes [Text] / Jeffrey Lehman, editor, Shirelle Phelps, editor.* — 2nd ed. — New Haven, Conn., Thomson Gale, 2005. — Vol. 8 : Po to San. — 478 p.
19. *Нестеренко, О.* Деякі проблеми застосування Закону України “Про доступ до публічної інформації” [Текст] / Оксана Нестеренко // Свобода висловлювань і приватність. — 2011. — № 2–3 (34–35). — С. 8–17.
20. Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи : постанова Пленуму Верховного Суду від 27.02.2009 р. № 1 [Текст] // Вісник Верховного суду України. — 2009. — № 3. — С. 7.
21. Рішення Шевченківського районного суду м. Києва у справі № 2–958/11 від 09.02.2012 р. [Електронний ресурс] Єдиний державний реєстр судових рішень. — URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/22537648>.
22. *Стефанчук, Р. О.* Особисті немайнові права фізичних осіб у цивільному праві (поняття, зміст, система, особливості здійснення та захисту) [Текст] : [монограф.] / Р. О. Стефанчук / Національна академія наук України ; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. — Хмельницький: Вид-во Хмельницького ун-ту управління та права, 2007. — 626 с.
23. *Луспенник, Д. Д.* Право на недоторканність приватного життя публічних осіб у контексті дифамаційного спору: практичні рекомендації [Текст] / Д. Д. Луспенник // Часопис цивільного і кримінального судочинства. — 2011. — № 2. — С. 92–106.
24. *Чорнооченко, С. І.* Особисті немайнові права, які забезпечують соціальне існування фізичних осіб в Україні [Текст] : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Чорнооченко Світлана Іванівна. — Х., 2000. — 239 арк.
25. Про доступ до судових рішень : Закон України від 22.12.2005 р. № 3262-IV [Текст] // ВВР. — 2006. — № 15. — Ст. 128.
26. Заочне рішення Соломянського районного суду м. Києва у справі № 2–3392/11 від 13.05.2011 р. [Електронний ресурс] Єдиний державний реєстр судових рішень. — URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/15851336>.
27. *Марченко, М. Н.* Конвергенция романо-германского и англо-саксонского права [Текст] : открытая лекция / М. Н. Марченко. — К., Симферополь : Институт государства и права им. В. М. Корецкого НАН Украины; Логос, 2007. — 36 с. — (Серия научно-методических изданий “Академия сравнительного правоведения”. — Вып. 1)
28. *Craig, J.* Invasion of Privacy and Charter Values: The Common-Law Tort Awakens [Text] / John D. R. Craig // McGill Law Journal. — 1997. — Vol. 42. — P. 355–493.
29. *Шевчук, С.* Судовий захист прав людини: Практика Європейського суду з прав людини у контексті західної правової традиції [Текст] / С. Шевчук. — [вид. 2-е, випр., доп.]. — К. : Реферат, 2007. — 848 с.
30. *Бобрик, В. І.* Особисте життя як об’єкт цивільно-правової охорони [Текст] : [монограф.] / В. І. Бобрик ; Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва АПРІ України. — К.–Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. — 208 с.

Рекомендовано до кафедри цивільного права та процесу
Хмельницького університету управління та права
(протокол № 3 від 1 жовтня 2012 року)

Надійшла до редакції 04.09.2012

Посикалюк О. А. Общественно необходимая информация как граница осуществления и защиты личных неимущественных прав физических лиц

Исследуется влияние категории “общественно необходимая информация” на границы осуществления и защиты личных неимущественных прав физических лиц. Проведен анализ законодательного закрепления, судебного применения и доктринального понимания понятия “информация, которая является предметом общественного интереса”. Определены особенности установления баланса между частным интересом хранить тайну личной жизни и общественным интересом знать общественно необходимую информацию.

Ключевые слова: личные неимущественные права физических лиц, общественно необходимая информация, публичное лицо, общественный интерес.

Posykaliuk, O. O. Socially Necessary Information as the Limit of the Implementation and Protection of the Non-property Rights of Individuals

Article deals with research the influence of category “socially necessary information” on exercise and protective confines of Personal Non-Property Rights of Natural Person. Legal texts, court practice and doctrinal interpretation of term “information as subject of public interest” are analysed. The features of balancing private interest to keep the secret of privacy and public interest to know socially necessary information are identified.

Keywords: Personal Non-Property Rights of Natural Person, socially necessary information, public person, public interest.

